

Zrušení údaje o místu trvalého pobytu

Jelikož zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění pozdějších předpisů nezná termín "odhlášení" z trvalého pobytu, zbývá občanovi pouze možnost podání návrhu na "zrušení údaje o místu trvalého pobytu" ze závažných důvodů občanům, kterým zaniklo užívací právo k objektu nebo vymezené části objektu, jehož adresa je v evidenci obyvatel uvedena jako místo trvalého pobytu občana a neužívá-li občan tento objekt nebo jeho vymezenou část.

01. Kdo je oprávněn v této věci jednat (podat žádost apod.):

Podat návrh na zrušení údaje o místu trvalého pobytu je oprávněn vlastník objektu nebo jeho vymezené části nebo oprávněná osoba, což je osoba starší 18 let, způsobilá k právním úkonům, která je oprávněná užívat objekt, anebo je provozovatelem ubytovacího zařízení, kde se občan hlásí k trvalému pobytu.

Zrušit údaj o místu trvalého pobytu lze provést také z moci úřední.

Občan nemůže podat návrh na zrušení údaje o místu trvalého pobytu k vlastní osobě, může provést pouze "změnu" adresy trvalého pobytu, v případě, že by odjížděl do ciziny na delší dobu, může v tomto případě ukončit pobyt na území České republiky (viz. životní situace "změna trvalého pobytu").

02. Jaké jsou podmínky a postup pro řešení životní situace:

a) Na návrh oprávněné osoby pro zrušení údaje o místu trvalého pobytu musí být splněny dvě podmínky, a to obě současně. První podmínkou je zánik užívacího práva občana k objektu nebo vymezené části objektu, jehož adresa je v evidenci obyvatel uvedena jako místo trvalého pobytu občana. Druhá podmínka neužívá-li občan tento objekt nebo jeho vymezenou část (nezdržuje se v objektu).

b) Z moci úřední rozhodne ohlašovna o zrušení údaje o místu trvalého pobytu:

- byl-li zápis proveden na základě pozměněných, neplatných nebo padělaných dokladů nebo nepravdivě nebo nesprávně uvedených skutečností;
- byl-li objekt, na jehož adrese je občan hlášen k trvalému pobytu, odstraněn nebo zanikl nebo je podle zvláštních právních předpisů nezpůsobilý k užívání za účelem bydlení.

03. Jakým způsobem můžete zahájit řešení této životní situace:

Správní řízení je zahájeno dnem, kdy navrhovatel podá návrh na zrušení údaje o místu trvalého pobytu. Návrh musí mít předepsané náležitosti, musí být zřejmé, kdo činí návrh, které věci se týká a co navrhuje, vč. identifikačních údajů fyzických osob (jméno, popř. jména, příjmení, datum narození, údaj o adrese trvalého pobytu). V návrhu je třeba uvést důvody, které vedou k podání návrhu na zrušení údaje o místu trvalého pobytu. Zároveň je třeba doložit k návrhu originály listinných dokladů nebo ověřené kopie dokazující oprávněnost podání návrhu. Navrhovatel je povinen dokázat správnímu orgánu, že se občan, kterému chce zrušit trvalý pobyt, nezdržuje v objektu (např. svědeckou výpovědí souseda, domovníka apod.), a že mu zaniklo užívací právo k objektu. Důkazní břemeno je na straně navrhovatele.

Užívací právo k nemovitosti nebo její vymezené části vzniká na základě listinného právního titulu, příp. jako tzv. odvozené užívací právo vyplývající z vyživovací

povinnosti mezi rodinnými příslušníky. Vyživovací povinnost rodičů vzniká (nejčastěji) narozením dítěte a většinou trvá do doby, pokud dítě není samo schopno se živit (§ 911 občanského zákoníku). Schopnost dítěte k tomu, aby se živilo samo, není závislá na dosažení určité věkové hranice, nýbrž na tom, kdy se dítě stane způsobilé zajišťovat své vlastní odůvodněné potřeby. To znamená, že vyživovací povinnost k dítěti nezaniká vždy v okamžiku, jakmile dítě dosáhne 18 let. Navrhovatel má dle § 12 odst. 2 zákona o evidenci obyvatel povinnost správnímu orgánu prokázat splnění obou podmínek, uvedených v ust. § 12 odst. 1 písm. c) zákona o evidenci obyvatel. Ve sporných případech, týkající se zrušení vyživovací povinnosti nebo zrušení užívacího práva, bude správní orgán požadovat písemný listinný důkaz prokazující výše uvedenou skutečnost (např. rozsudek soudu o zániku vyživovací povinnosti nebo rozsudek soudu o vyklizení občana z objektu).

04. Na kterém úřadě můžete tuto životní situaci řešit:

Příslušným správním orgánem je ohlašovna (věcná příslušnost je daná § 12 odst. 1 zákona o evidenci obyvatel) dle místa trvalého pobytu občana (místní příslušnost - daná § 11 odst. 1 písm. d) správního řádu).

05. Kde, s kým a kdy můžete tuto životní situaci řešit:

Návrh na podání zrušení údaje o místě trvalého pobytu můžete podat na úřadě, evidence obyvatel (vždy podle místa trvalého pobytu občana, kterému se ruší trvalý pobyt).

Obecní úřad Petrovice u Karviné, evidence obyvatel, ohlašovna
Petrovice u Karviné č.p. 251, 73572 Petrovice u Karviné
Kancelář číslo 5
Edita Winkler, telefon 558848054

06. Jaké doklady a informace musíte mít s sebou:

K návrhu o zrušení údaje o místě trvalého pobytu musíte předložit:

- občanský průkaz;
- doklady prokazující vlastnické právo či užívací právo k objektu (např. nájemní smlouva, písemné potvrzení o nabytí vlastnictví předmětu dražby (příklepem licitátora) apod.;
- evidenční či výpočtový list, popř. potvrzení o počtu osob, přihlášených v bytě;
- v případě rozvedených manželů je třeba předložit rozsudek o rozvodu manželství s doložkou nabytí právní moci;
- doklad o majetkovém vypořádání bývalých manželů - kdo bude užívat byt po rozvodu;
- popř. další listinné doklady, dle jednotlivých případů.

Dle novely zákona o evidenci obyvatel s účinností od 01.01.2016 byl v zákoně o evidenci obyvatel vložen § 12a, kdy vlastník objektu nebo jeho vymezené části nebo oprávněná osoba podle § 10 odst. 6 písm. c) nedokládá ohlašovně při podání žádosti o zrušení údaje o místě trvalého pobytu své vlastnické právo nebo jiné užívací právo, pokud si existenci tohoto práva může ohlašovna ověřit bezúplatně veřejným dálkovým přístupem v katastru nemovitostí.

07. Jaké jsou potřebné formuláře a kde jsou k dispozici:

Pro zrušení údaje o místě trvalého pobytu neexistuje zákonem předepsaná forma žádosti. Návrh na zrušení údaje o místě trvalého pobytu musí obsahovat předepsané náležitosti - jméno, příjmení, datum narození a adresa trvalého pobytu navrhovatele, název a adresa úřadu, kterému se návrh předkládá, jméno, příjmení, datum narození a adresa trvalého pobytu osoby, které se údaj o místě trvalého pobytu ruší. Nutno uvést svědka, datum narození a adresu trvalého pobytu. Datum a místo podání návrhu. V návrhu musí být uvedeny důvody, které vedou k podání návrhu, dále zda navrhovatel ví, kde se osoba, jíž ruší trvalý pobyt, zdržuje. Tento návrh musí být stvrzen podpisem navrhovatele.

Vzor návrhu na zrušení údaje o místě trvalého pobytu - viz "formuláře ke stažení".

08. Jaké jsou v této životní situaci správní a jiné poplatky a jak je máte uhradit:

Za správní řízení, v němž se rozhoduje o zrušení údaje o místě trvalého pobytu, se dle novely zákona vybírá správní poplatek 100,- za každou osobu, které se ruší údaj o místě trvalého pobytu. Správní poplatek je splatný před provedením úkonu, bez uhrazení správního poplatku není možno provést správní řízení - dle zákona č. 634/2014 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

09. Jaké jsou lhůty pro vyřízení:

Lhůty pro správní řízení se řídí zákonem č. 500/2004 Sb. správní řád, ve znění pozdějších předpisů. Odvíjí se hlavně od dokazování, přebírání zásilek, zda se ustanovuje opatrovník, apod.

10. Kteří jsou další účastníci (dotčení) postupu:

Účastníkem správního řízení je navrhovatel a osoba, které se zrušení údaje o místě trvalého pobytu týká.

11. Můžete využít tuto elektronickou službu:

Podání je možno učinit písemně nebo ústně do protokolu, v elektronické podobě podepsané zaručeným elektronickým podpisem, nebo prostřednictvím datové schránky.

12. Podle kterého právního předpisu se postupuje:

zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, který byl doplněn o položky e).

13. Jaké jsou související předpisy:

zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

zákon č. 269/2021 Sb., o občanských průkazech, ve znění pozdějších předpisů

14. Jaké jsou opravné prostředky a jak se uplatňují:

Jako opravný prostředek může účastník řízení využít práva na odvolání proti vydanému rozhodnutí o zrušení údaje o místě trvalého pobytu na základě ust. § 81 - 93 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. Toto odvolání proti rozhodnutí lze podat do 15 dnů ode dne jeho doručení ke Krajskému úřadu

Moravskoslezského kraje, a to podáním učiněným u Obecního úřadu Petrovice u Karviné, který rozhodnutí vydal.

15. Nejčastější dotazy veřejnosti na toto téma a odpovědi na ně:

Nejčastější dotaz občanů je, kdo je u nich v bytě hlášen k trvalému pobytu. Evidence obyvatel eviduje pouze trvalé pobyty dle adresy, tj. čísel popisných a názvů ulic, nikoli podle čísla bytu.

Další dotazy směřují k přihlášení se k trvalému pobytu na úřední adresu. Tuto možnost zákon neumožňuje. Na úřední adrese jsou ze zákona hlášeni občané:

- kteří se narodili matce cizince;
- občané, kterým byl zrušen trvalý pobyt;
- občané, kteří získali státní občanství České republiky;
- občané, kteří ukončili pobyt v cizině a nemají možnost se přihlásit k trvalému pobytu do objektu, který je určen k bydlení, rekreaci nebo ubytování.

Dle zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, **není možno se přihlásit na úřední adresu**, jelikož není splněna podmínka ust. § 10 odst. 1, tj. objekt (budova úřadu) není určen pro bydlení, ubytování nebo individuální rekreaci.

16. Další informace:

- sborník materiálů z konference Veřejného ochránce práv k problematice trvalého pobytu, konaného dne 25.10.2007 v Brně - viz. www.ochrance.cz
- internetové stránky Krajského úřadu v Ostravě - www.kr-moravskoslezsky.cz

17. Související životní situace a návody, jak je řešit:

Dnem nabytí právní moci rozhodnutí končí v souladu s ust. § 11 odst. 1 písm. d) zákona č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech, ve znění pozdějších předpisů, platnost občanského průkazu s údajem o místě původního trvalého pobytu. Občan je povinen do 15 pracovních dnů ode dne, kdy nabude právní moci rozhodnutí o zrušení údaje o místě trvalého pobytu, požádat o vydání nového občanského průkazu.